

- c) sundhedsmæssig og forsorgsmæssig hjælp, forebyggelse af og erstatning for arbejdsulykker og erhvervs sygdomme, arbejdshygiejne og boligforhold;
- d) foreningsret og ret til frit at drive lovæssig fagforeningsvirksomhed samt ret til at afslutte kollektive overenskomster med arbejdsgivere eller arbejdsgiverorganisationer.

IV. Faglig oplæring, håndværk og landerhverv.

Artikel 16.

Personer, der tilhører de pågældende befolkningsgrupper, skal have samme adgang til faglig oplæring som de øvrige samfundsborgere.

Artikel 17.

1. Såfremt de almindelige programmer for faglig oplæring ikke dækker de pågældende befolkningsgruppers særlige behov, skal regeringerne tilvejebringe særlige oplæringsmuligheder for disse personer.

2. Disse særlige oplæringsmuligheder skal tilvejebringes på grundlag af en omhyggelig undersøgelse af de forskellige faglige kategoriers økonomiske milieu, kulturelle udvikling og praktiske behov; de skal først og fremmest tage sigte på at give de pågældende personer den nødvendige oplæring i de fag, som disse befolkningsgrupper erfaringsmæssigt har anlæg for.

3. Disse særlige oplæringsmuligheder skal kun opretholdes, så længe de pågældende befolkningsgruppers kulturelle udvikling gør dem nødvendige; efterhånden som indpassningsprocessen skrider frem, skal de erstattes af de for de øvrige samfundsborgere tilvejebragte oplæringsmuligheder.

Artikel 18.

1. Håndværk og landerhverv skal fremmes som et led i den økonomiske udvikling af de pågældende befolkningsgrupper på en sådan måde, at disse befolkningsgrupper bliver i stand til at hæve deres levestandard og tilpasse sig moderne produktions- og afsætningsmetoder.

2. Håndværk og landerhverv skal udvikles på en sådan måde, at man bevarer disse befolkningsgruppers kulturelle arv og udvikler deres særegne kunstneriske værdier og kulturelle udtryksformer.

V. Social tryghed og sundhedsvæsen.

Artikel 19.

De bestående ordninger for sociale tryghed skal om muligt gradvis udvides til at omfatte

- a) lønarbejdere inden for de pågældende befolkningsgrupper;
- b) samtlige beskæftigede inden for disse befolkningsgrupper.

Artikel 20.

1. Regeringerne skal sørge for tilvejebringelse af en fyldestgørende sundhedstjeneste for de pågældende befolkningsgrupper.

2. Denne sundhedstjeneste skal tilrettelægges på grundlag af systematiske undersøgelser af de pågældende befolkningsgruppers sociale, økonomiske og kulturelle forhold.

3. Sundhedstjenesten skal koordineres med almindelige foranstaltninger for social, økonomisk og kulturel udvikling.

VI. Uddannelse og meddelelsesmidler.

Artikel 21.

Der skal træffes foranstaltninger til at sikre, at medlemmer af de pågældende befolkningsgrupper har samme adgang til enhver form for uddannelse som de øvrige samfundsborgere.

Artikel 22.

1. Undervisningsprogrammerne for de pågældende befolkningsgrupper skal, for så vidt angår metoder og teknik, tilpasses efter det trin, disse befolkningsgrupper har nået med hensyn til social, økonomisk og kulturel indpassning i det pågældende samfund.

2. Disse programmer skal normalt udarbejdes på grundlag af etnologiske undersøgelser.

Artikel 23.

1. Børn, der tilhører de pågældende befolkningsgrupper, skal lære at læse og skrive deres modersmål eller, hvor dette ikke er muligt, det mest almindeligt anvendte sprog i den gruppe, de tilhører.

2. Der skal sørges for en gradvis overgang fra modersmålet eller stammesproget til det pågældende lands sprog eller til et af de officielle sprog, der anvendes i landet.

3. Der skal såvidt muligt træffes egnede foranstaltninger til at bevare modersmålet eller stammesproget.

Artikel 24.

Den elementære undervisning af de pågældende befolkningsgrupper skal tage sigte på bibringelse af almindelige kundskaber og faglige kvalifikationer, der kan bidrage til børnenes indpassning i det pågældende samfund.